

A tantárgy kódja	
A tantárgy megnevezése (magyarul)	Nemzetgazdasági, európai uniós és nemzetközi közpénzügyek
A tantárgy megnevezése (idegen nyelven)	Hungarian, EU and International Public Finances
A tantárgyfelelős intézet neve	Civilisztikai és Nemzetgazdasági Intézet
A tantárgyfelelős tanszék neve	Közpénzügyi Tanszék
Tantárgyfelelős neve	Prof. Dr. Lentner Csaba
Oktató(k) neve	Dr. Lentner Csaba, Dr. Novoszáth Péter CSC, Dr. Kolozsi Pál PhD, Dr. Parragh Bianka PHD, Dr. Tebeli Izabella, Dr. Tóth Gergely

Kreditérték	4 kredit
A tanórák száma (előadás+gyakorlat)	2 ea + 3 gy
Az oktatás nyelve	magyar
Előtanulmányi kötelezettségek	A közigazgatás gazdaságtana

Meghirdetési gyakorisága	tavaszi
Ajánlott félév	2. félév
A tantárgy szakmai tartalma	Közpénzügyek, államháztartás, nemzetgazdasági tudományos rendszertana, összefüggései, hazai és nemzetközi vetületei. Közpénzügyi értékelvek. Az állam szerepe, funkciói, beavatkozási módja neoliberais és unorthodox modellekben. Közösségi döntések sajátosságai, közjavak, kollektív javak. Az állam szerepe és jövedeli funkciói. Finaszírozás. A
Kompetenciák leírása	A kurzus első időszakában– egy átfogó elméleti megalapozást követően – Magyarország Alaptörvényének közpénzügyi fejezete áll. A közigazgatás újjászervezésének időszakában fontos, hogy a hallgatók elméleti és gyakorlati ismereteket kapjanak az államháztartási gazdálkodás tárgyköréből, a közpénzügyi-költségvetési rendszer működéséről, azokról az eszközökről, közpénzügyi elméletekről, átfogó programokról, amelyek napjaink rendszerét jel-lemzik. Magyarország világban és az Európai Unióban elfoglalt pénzügyi pozícióiról, annak minőségéről. Elérendő kompetencia: a közpénzügyi rendszer értő és cselekvő résztvevőivé váljanak a hallgatók, ezen túl, képesek legyenek a legkiválóbbak magasabb szintű tanulmányok (PhD) megalapozására. További célkitűzések, hogy a hallgatók ismerjék meg a nemzetközi és az Európai Unió pénzügyi rendszereinek főbb jellemzőit, összefüggéseit. Mind hazai, mind külföldi munkavégzésükhöz álljanak rendelkezésükre azok az átfogó pénzügyi ismeretek, amelyek a hallgatókat a nemzetközi pénzügyek vi-lágában jártassá teszik, továbbá ismerjék meg Magyarország és a nemzetközi, különösen az Európai Unió pénzügyi hatóságaihoz történő kapcsolódás főbb jellemzőit. Az előadásokhoz kapcsolódó szemináriumokon a hallgatók az előadás témák átbeszélésén túl friss, folyamatosan megújuló tudományos szakirodalmat dolgoznak fel, amely munkaerő piaci integrációjukhoz friss tudást biztosít. A beadandó dolgozat a hallgatók kutatás módszertani ismereteinek és önálló munkavégzésének fejlesztését is szolgálja. A hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon az előadások tartalmában elmélyülnek, kiséledásokra kerül sor a témához kapcsolódó tudományos cikkekből, ajánlott szakirodalomból.
	1) Nemzetgazdasági közpénzügyek magyar és nemzetközi fejlődéstörténete. Közpénzügyi értékelvek. Az állam szerepe, funkciói a XIX-XXI. századi közpénzügyi modellekben.

2016. 08. 23.

Pety C

<p>Tantárgyi tematika heti bontásban</p>	<p>2) A tervgazdasági modell, piacgazdasági átmenet magyar modellje, a neoliberais modell közpénzügyi viszonyai.</p> <p>3) Az unortodox (newortodox) magyar közpénzügyi modell tudományos-szakmai háttere, módszertana, és eredményei. Elméleti és törvényi háttere.</p> <p>4) Állami tervezés, költségvetési és zárszámadási folyamatok. Állami koordináció. (Magyarország gyakorlata)</p> <p>5) A közpénzügyek hazai ellenőrzési rendszere, jogszabályi háttere és módszertana.</p> <p>6) A fiskális politika mozgástere, regnáló gyakorlata. Adórendszer. Adóhatóságok. Fiskális koordináció. Fenntartható költségvetés elméleti és gyakorlati háttere.</p> <p>7) A magyar monetáris politika nemzetköziesedése, mozgástere, regnáló gyakorlata. Makro-és mikroprudenciális szabályozás. Fiskális-monetáris koordináció.</p> <p>8) A világgazdaság pénzügyi rendszerének fejlődéstörténete, átfogó működése, főbb jellemzői. A Bretton Woods-i pénzügyi rendszer lényege. IMF, WB, EBRD. Különösen a feltörekvő országok vonatkozásában.</p> <p>9) Az Európai Unió pénzügypolitikájának fejlődéstörténete. Az EU pénzügypolitikájának főbb jellemzői, rendező elvei napjainkban</p> <p>10) Az EU költségvetési politikája. Adóharmonizáció. A 2014-2020-as költségvetési terminus. Az EU fiskális politikájának főbb rendező elvei, kihívásai. Válságkezelési intézkedések.</p> <p>11) Az euró-zóna monetáris politikája, az ECB működése, intézményi keretei. Az ECB monetáris politikájának új aspektusai</p> <p>12) Az Amerikai Egyesült Államok fiskális és monetáris hatóságainak koordinációja, működése. Az BoE, a BoJ és a kínai központi bank működési mechanizmusai, fiskális koordinációja.</p> <p>13) A pénz és tőkepiacok szabályozására és ellenőrzésére vonatkozó nemzetközi törekvések Vö. magyar gyakorlat.</p> <p>14) A nemzetközi válságkezelés fiskális és monetáris eszközrendszere, és eredményei. Nemzetköz közpénzügyek Vö. magyar unortodoxiak.</p> <p>15) Összefoglalás. Pót ZH megírása.</p>
<p>Az aláírás megadásának feltételei</p>	<p>A hallgatók a félév során kettő darab zárthelyi dolgozatot írnak gyakorlati foglalkozáson, amelyek legalább elégséges teljesítése, továbbá a gyakorlatvezető által kiadott témakörből, és feltételekkel elkészítendő beadandó házi dolgozat elfogadható szintje adja a vizsgára bocsátás feltételét. Az utolsó évfolyam előadáson pót ZH megírására van lehetőség, mindkét számonkérési részből. A jó és jeles érdemjegyű dolgozatok (külön-külön), illetve ugyanezen szinten értékelt házi dolgozat jegymegajánlásra ad lehetőséget. Azon hallgatók akiknek igazolatlan hiányzása előadásonként és gyakorlatonként a három-három alkalmat túllépi vizsgára nem bocsáthatók.</p>
<p>Az értékelés módszere, vizsgakövetelmények</p>	<p>kollokvium (ötfokozatú)</p>
<p>A vizsga módja</p>	<p>írásbeli+szóbeli</p>

2016.08.23.

P. C. C.

Szakirodalom	<p>Kötelező irodalom: Lentner Csaba: Közpénzügyek és Államháztartástan, Nemzeti Közszerológati és Tankönyvkiadó, 2013 p. 350, ISBN 978 615 5344 38, (kijelölt fejezetek) Lentner Csaba (szerk.): Közpénzügyek és Államháztartástan II. – Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás, NKE Szolgáltató Kft., ISBN 978 6155527 128, 857. oldal, (kijelölt fejezetek), H.-Dieter Wenzel – Thomas Geppert – Holger Kachlein – Jörg Lackenbauer: Pénzügy-politika az Európai Unióban (magyarra fordítva Dr. habil Balogh László és Prof. Dr. Meyer Dietmar közreműködésével, előadó biztosítja a tankönyvet), Public Economic Series Volume III, 2012, Bamerg Economic Research Group (Berg) p. 182 ISBN 978 3 931052 96 6</p> <p>Ajánlott irodalom: Matolcsy György: Egyensúly és Növekedés, Kairosz Kiadó, 2015, ISBN 978963 662 7348 , 644 oldal, Sivák József – Vigvári András: Rendhagyó bevezetés a közpénzügyek tanulmányozásába. CompLex Kiadó, p. 261, ISBN 2012 978 963 295 065 5, Matolcsy György: Éllovasból sereghajtó. Elvesztett évek krónikája. Éghajlat könyvkiadó. ISBN 978 963 9262 03 6 oldalak: 359, 2008, Matolcsy György és társai: Jövőkép. Megújított szabadelvű és szociális piacgazdaság. Magyar Gazdaságfejlesztési Intézet, 2008 (kézirat) , 2009 (könyv), ISBN 978 963 88231 06, oldalszám: 154, Kautz Gyula: Nemzetgazdasági eszmék fejlődéstörténete és befolyása a közviszonyokra Magyarországon, 1868, újra kiadta: Aula Könyvkiadó, 2010, Kornai János: A szocialista rendszer. Kalligram Kiadó, 2012 p.672 ISBN 978 80 8101 469 7, Lentner Csaba: Rendszerváltás és pénzügypolitika, Akadémiai Kiadó, 2006, 2015, p. 305, ISBN 963 05 8193 6, Kornai János: Gondolatok a kapitalizmusról. Akadémiai Kiadó, 2011., ISBN -978 963 05 9005 1 p. 245, Lentner Csaba: Unortodox gazdasági kormányzás, NKR VTKI, 2013, kormánytisztviselőknek szakvizsga jegyzet, Jonathan Gruber: Public Finance and Public Policy, 2009 USA,</p> <p>Báger Gusztáv: Magyarország integrációja a nemzetközi pénzügyi intézményekbe, Akadémiai Kiadó, 2011, p. 320 ISBN 978 963 05 8991, Lentner Csaba: Bankmenedzsment – Bankszabályozás – Pénzügyi Fogyasztóvédelem, Nemzeti Közszerológati és Tankönyvkiadó, 2013, p 526 ISBN 978 963 08 5591 4 (kijelölt I., és II. fejezetek, nemzetközi pénzügyi témák), Lentner Csaba (szerk) Devizahitelezés Nagy Kézikönyve, NKTK, 2015, ISBN 978 6155344 626, 611 oldal (átfogó témájú nemzetközi pénzügyi tartalmú kijelölt fejezetek)</p>
Az oktató(k) elérhetősége	Lentner.Csaba@uni-nke.hu, Kolozsi.Peter.Pal@uni-nke.hu, Novoszath.Peter@uni-nke.hu, Tebeli.Izabella@uni-nke.hu, Parragh.Bianka@uni-nke.hu, Toth.Gergely@uni-nke.hu,

2016.08.23.

PC14

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Közigazgatási Kar
Közpénzügyi és Államháztartási Intézet

2016.08.23.

749

1. A tantárgy kódja: KCN2M12
2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Pénzügyi Kormányzástan /nappali tagozaton/
3. A tantárgy megnevezése (angolul): Financial Governance
4. A szak(ok) megnevezése (ahol oktatják): Közigazgatási MA
5. A tanórák száma (előadás+gyakorlat)
  - 5.1. összes óraszám: 45 óra
  - 5.2. heti óraszám: 2+1 (előadás+gyakorlat)
6. Kreditérték: 4
7. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:
Szakmai differenciált törzsanyag, vezetői szakirányon, tavaszi félévben kerül meghirdetésre
8. Az oktatás nyelve: magyar
9. Előtanulmányi kötelezettségek: nincs
10. A tantárgyfelelős kar/intézet neve:
Államtudományi és Közigazgatási Kar, Közpénzügyi és Államháztartási Intézet
11. A tantárgyfelelő oktató neve, beosztása: Prof. Dr. Lentner Csaba egyetemi tanár
12. A tantárgy oktatói: Dr. Matolcsy György MNB elnök, Prof. Dr. Lentner Csaba egyetemi tanár, Dr. Parragh Bianka PhD egyetemi adjunktus, Dr. Tóth Gergely PhD, MNB munkatársai
13. A tantárgy szakmai tartalma: A hallgatók ismereteket kapnak a 2008/2009-es gazdasági válság kialakulásának okairól, következményeiről és a monetáris-, fiskális hatóságok válaszlépéseiről mind hazai, mind nemzetközi kontextusban, az állampénzügyi rendszerek irányításának hazai és nemzetközi módszertanáról. Az előadások és a hozzájuk szorosan kapcsolódó szemináriumok, (elméleti és gyakorlati vonatkozásban) hozzájárulnak a gazdasági események magyarázatul szolgáló elméletek és összefüggések megértéséhez, továbbá új kutatási eredmények megismeréséhez. A tantárgy ismeretanyaga tudományos rendszerezettségben mutatja be a pénzügyi-gazdasági válság közgazdasági gondolkodásra gyakorolt hatását. A tantárgy hozzájárul, hogy a hallgatók a közigazgatás értő és cselekvő résztvevőivé váljanak, a közigazgatási térben vezetői feladatok ellátásához szükséges pénzügyi irányítási ismeretekre tegyenek szert.
14. A tantárgy tananyagának leírása: (tematika)
  - 14.1. Nyitó/bevezető előadás – Nem hagyományos válaszok, nem hagyományos kihívások. A 2008-2009-es válság kordépe.
  - 14.2. Modern pénzügyelmélet fejlődése a kezdetektől napjainkig
  - 14.3. Útban a válság felé – a világgazdaság helyzete a „great moderation” időszakában
  - 14.4. A magyar gazdaság helyzete a válság előtt
  - 14.5. A globális válság rövid és hosszabb távú következményei, a világgazdaság átrendeződése
  - 14.6. Hazai növekedési helyzet a válságot megelőzően
  - 14.7. Külső egyensúlytalanság és a hazai alkalmazkodás

- 14.8. Fiskális politika és adósságkezelés Magyarországon a pénzügyi válság előtt és a válság során
- 14.9. Költségvetési fordulat és adósságkezelés a válság után
- 14.10. Monetáris transzmissziós mechanizmus és annak változásai
- 14.11. Inflációs célkövetés a pénzügyi válság tapasztalatainak tükrében
- 14.12. Hagyományos és nem hagyományos eszközök a magyar monetáris politikában
- 14.13. A válság lenyomata a pénzügyi folyamatokban
- 14.14. Pénzügyi közvetítőrendszer helyzetének változása – hazai és nemzetközi tapasztalatok
- 14.15. Válságkezelés az Európai Gazdasági és Monetáris Unióban

15. Kompetenciák leírása:

A tantárgy lehallgatásával a hallgatók alapvető állampénzügyi ismeretekre tesznek szert a Pénzügyi Kormányzástan kurzus tárgykörében. Megismerik a 2008-2009-es világgazdasági válság okait és következményeit, valamint a lehetséges megoldások körét, mellyel a közigazgatás gazdasági-pénzügyi ismeretekkel is felvértezett cselekvő résztvevővé válnak. A stúdium keretében vendég-előadások is elhangzanak MNB vezető szakemberek bevonásával, melyek során a hallgatók autentikus szakemberektől, friss szakmai információkat nyernek.

16. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:

- 16.1. Rendszeres óralátogatás (előadásokon is katalógus, névsorellenőrzés)
- 16.2. A foglalkozásokon aktív részvétel

17. Az értékelés módszere:

30 %-ban évközi és 70 %-ban év végi teljesítményértékelés alapján.

Az évközi feladat (szemináriumok alkalmával kiadott feladatok) megoldásával szereshető pontszám 51%-ának elérése szükséges.

Amennyiben a hallgató igazolatlan hiányzásai meghaladják a tárgy félévi összes óraszámának 30 %-át, a hallgató aláírást, illetve év végi jegyet nem kaphat.

Az év végi érdemjegyhez további 70 pont szereshető (összesen 100 pont) az év végi írásbeli vizsgán, mely sikerességéhez minimum 36 pont elérése szükséges a 70 pontból.

51 ponttól elégséges

63 ponttól közepes

71 ponttól jó

86 ponttól jeles

18. Vizsgakövetelmények: évközi feladat megoldás és vizsga

19. Irodalomjegyzék:

19.1. Kötelező irodalom:

Dr. Matolcsy György: Egyensúly és növekedés, Kairosz Kiadó, 2015 (térítésmentesen kapják a hallgatók)

Magyar Nemzeti Bank oktatási csomagja a Pénzügyi Kormányzástan c. kurzushoz, 2016 (térítésmentesen kapják a hallgatók)

Megújult a Magyar Nemzeti Bank 2013-2015 – MNB Kiadvány

Szemináriumok prezentációs anyagi és az előadók/szemináriumvezetők által megjelölt szakmai cikkek

19.2. Ajánlott irodalom:

Lentner Csaba: Pénzügyi és Költségvetési Igazgatás, Kormánytisztviselői szakvizsga tananyag, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, VTKI, 2015

http://vtki.uni-nke.hu/uploads/media_items/penzuzgyi-es-koltsegvetesi-igazgatas-tananyag-2015.original.pdf

Pénzügyi Szemle, Hitelintézeti Szemle, Közgazdasági Szemle, Polgári Szemle tudományos folyóiratok

Az előadó által elérhetőséggel megjelölt kormányzati gazdaságpolitikai programok, elemzések

19.3. Egyéb információk:

Prof. Dr. Lentner Csaba egyetemi tanár, tantárgyfelelős

2016.08.25.

LCI C1